

Bezdroża

 travelbook

Rodos

i Dodekanez

ERGO
HESTIA®

Ubezpieczenie
w podróży

Autor: Peter Zralek

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Ewelina Wolna

Korekta: Barbara Faron

Redakcja techniczna i skład: MSP Studio Magdalena Suchy-Polańska

Opracowanie kartograficzne: Magdalena Kroczyk

Źródło danych kartograficznych: OpenStreetMap contributors; www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Projekt okładki: hotmedia

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?beros1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-246-8557-8

Copyright © Helion, 2014

Rodos i Dodekanez

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Kup książkę

Poleć książkę

bezdroza

AKTYWNY WYPOCZYNEK I POMYSŁY NA WIECZÓR

Górskie wędrówki w okolicach Ataviros

Zdobycie szczytu Ataviros, będącego najwyższym wzniesieniem na Rodosie (1216 m n.p.m.), jest nie lada atrakcją zarówno dla miłośników pieszych wycieczek, jak i osób wrażliwych na piękno przyrody. Z góry bowiem rozciąga się urzekająca panorama wyspy.

Nurkowanie przy wschodnim wybrzeżu wyspy

Najpopularniejszymi miejscami nurkowymi jest zatoka Kallithea, położona na południe od miasta Rodos oraz wody wokół Lindos. Pod wodą można zobaczyć wiele fascynujących grot i formacji skalnych oraz koralowce i gąbki.

Wędrówki zaulkami starówki, dnem fosy i koroną murów miasta Rodos

Czterokilometrowej długości wstęga murów, opasujących miasto Rodos, należy do najlepiej zachowanych budowli militarnych Europy. Z góry oglądamy pełne zaułków Stare Miasto, porty i instalacje obronne zakonu szpitalników.

Kasyno w mieście Rodos

Kasyno mieszczące się w budynku największego w okresie międzywojennym hotelu nad Morzem Śródziemnym (Grande Albergo Delle Rose), otwiera swe podwoje dla gości o każdej porze dnia i nocy.

Życie nocne w Nowym Mieście Rodos

Nowe Miasto (Neochorio) w sezonie letnim wieczorną porą przechodzi prawdziwą metamorfozę i kusi urokami nocnego życia, które tętni tu aż do białego rana.

Atrakcje Rodosu

RELAKS W SŁOŃCU I WODZIE

Termy Kallithea

Modny zdroj nadmorski z epoki starożytnych Rzymian i zapewne najlepsze miejsce na wyspie do praktykowania ich legendarnego *dolce far niente* („słodkiego nieróbstwa”).

Kawiarnie w porcie Mandraki

Kawa, książka bądź poranna gazeta i obserwacja ruchu statków przy kawiarnianym stoliku w porcie Mandraki może stanowić wyśmienitą chwilę przerwy w zwiedzaniu zabytków miasta Rodos.

Ulica Sokratesa w mieście Rodos

Wędrówki bazarową ulicą Sokratesa (Sokratous), położoną na starówce miasta Rodos oraz zakup pamiątek są nieodłącznym elementem każdego pobytu na wyspie.

Łaźnie tureckie w mieście Rodos

Łaźnie tureckie (Mustafa Hamman) z 1765 r. wciąż są użytkowane i wciąż ogrzewa się je drewnem oliwnym. Przy okazji kąpieli można obejrzeć posadzki ułożone z fragmentów antycznych budowli.

Plaże Rodosu

Bez troskie wylegiwanie się na plażach Rodosu pozwoli zapomnieć o kłopotach dnia codziennego. Plażę znaleźć można już w mieście Rodos, na cyplu przy akwarium, skąd ciągnie się przez kilka kilometrów. Łście „pocztówkową” plażę ma Lindos.

Atrakcje Rodosu

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Krajoznawcze ABC

WYSPA RODOS

Rodos jest czwartą co do wielkości wyspą Grecji, o powierzchni ok. 1400 km², 77 km długości i 36 km szerokości oraz o obwodzie 250 km. Ukształtowanie terenu jest wyżynne i górzyste, a najwyższym wzniesieniem jest Ataviros sięgający 1215 m n.p.m. Wyspa zbudowana jest z mezozoicznych wapieni i trzyczłonowych piaskowców.

Na Rodosie króluje słońce i wiatr. Klimat śródziemnomorski odznacza się tutaj gorącymi miesiącami letnimi, podczas których średnia temperatura przekracza 32°C. W tym czasie także bardzo rzadko zdarzają się opady deszczu. Zimą w ciągu dnia odnotowuje się z reguły ok. 15°C, w nocy – 7°C. W grudniu i styczniu przypada średnio 18 dni deszczowych na miesiąc, natomiast

wiosną i jesienią liczba ta waha się między 3–6 dniami. Sezon turystyczny kończy się w październiku wraz z nastaniem chłodniejszych dni. Ze względu na gorące i suche lata, ryzyko pożarów na wyspie jest bardzo wysokie. W okresie letnim nasilają się wiatry – zwane tutaj meltemi. Więcej od maja do września z północy, osiągając siłę 5–6° w skali Beauforta. Najsilniejsze i najdłuższe wiatry są na zachodnim wybrzeżu – potrafią trwać nawet do 10 dni.

Warte uwagi są także rodyjskie plaże – od piaszczystych, przez gruboziarniste, zwirowe aż po skaliste. Temperatura wody latem osiąga nawet ponad 27°C, zimą – 17°C. Jakość tutejszych kąpielisk została doceniona poprzez nadanie im Błękitnej Flagi.

Co ciekawe, w dalekiej przeszłości Rodos i pobliskie wyspy były częścią Azji Mniejszej.

◀ Plaża Tsambika

▼ Miasteczko Lindos

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Miało to wpływ także na florę i faunę Rodosu, które do dziś różnią się nieco od Grecji kontynentalnej. Naturalną roślinność stanowi makia, lasy sosnowe, gaje cytrusowe i dębowe.

DODEKANEZ

Na Rodosie mieszka ok. 115 tys. osób, z czego ponad połowa w stolicy. Rodos to największa spośród wysp archipelagu Dodekanezu. Dodekanez znaczy „dwanaście wysp”. Zamieszkuje go 200 tys. ludzi na ponad dwudziestu wyspach; do archipelagu należą też niezamieszkałe mniejsze szkiery, stąd łącznie wszystkich wysp i wysepek jest w rejonie ponad 150. Najbardziej na południowy wschód wysunięta jest wyspa Kastellorizo, a na północ Agathonisi. Grecka nazwa archipelagu pochodzi z czasów średniowiecza, gdy do Dwunastu Wysp zaliczano tylko te największe i zamieszkałe przez cały rok.

Turysta dysponujący większą ilością czasu powinien rozważyć odwiedzenie kilku z nich. Niektóre, np. Symi, można zwiedzić podczas jednodniowej wycieczki z Rodosu, szczególnie gdy podróż odbędziemy wodolotem, inne zaś wymagać będą co najmniej kilku dni. Na niektóre z wysp archipelagu da się z Rodosu dolecieć samolotem (np. na Kastellorizo, Kos i Leros). Do wszystkich pływają promy.

Wiele z wysp leży wzdłuż linii brzegowej Azji Mniejszej, terytorium należącego obecnie do Turcji. W niedalekiej przeszłości stanowiło to problem. Obszar był zarzewiem politycznych konfliktów. Dziś można z wysp greckich dopłynąć promem bez większych przeszkód do leżących często naprzeciwko na lądzie stałym tureckich miast. Wyspy Dodekanezu wydostały się spod kontroli tureckiej (osmańskiej) w 1912 r. za sprawą włoską i zostały wcielone w granice Republiki Włoskiej. Dopiero po zakończeniu II wojny światowej powróciły do Grecji.

▼ Plaże na Rodosie są często bardzo kamieniste

Poniżej zamieszczono opis kilku najciekawszych wysp archipelagu.

Wyspy Dodekanazu zajmują duży powierzchniowo obszar, mają zróżnicowaną przeszłość geologiczną, różnią się nawet – choć nieznacznie – florą i fauną, którą warunkuje też odmienna sytuacja wodna (źródła i obfitość opadów).

Historycznie wyspy „trzymały się” razem. We wczesnej starożytności znalazły się w obszarze wpływów potężnych cywilizacji Minojczyków z Krety i Mykeńczyków z greckiego lądu stałego. Z czasem zaludniły je greckie plemiona: Jonowie i Dorowie. Potem jednoczyły je silna flota rycerzy św. Jana, orężę Osmanów czy ekspansja Włochów w początkach XX w. Ślady ich panowania znajdziemy przede wszystkim w architekturze, w twierdzach obronnych zakonu (m.in. na wyspach Rodos i Kos), meczetach i w kolonialnej zabudowie okresu faszystwu (np. Rodos, Leros).

Dwie największe wyspy archipelagu, Rodos i Kos, leżące przy szlakach kupieckich wiodących z miast wybrzeża Morza Czarnego w kierunku Śródziemnomorza, przez stulecia siłą i bogactwo czerpały z handlu.

TRZĘSIENIA ZIEMI

Wskutek budowy geologicznej wschodniej części basenu Morza Śródziemnego wyspa Rodos niepokojona jest częstymi trzęsieniami ziemi. Szczególnie dotkliwie było to w 227 r. p.n.e., gdy runął Kolos Rodyjski, ale i następne – w latach 157, 345, 515 oraz średniowieczne z 8 sierpnia 1304 r., 30 kwietnia 1364 r. i 3 maja 1481 r. To ostatnie wypadło w dniu śmierci sultana Mehmeda II, zdobywcy Konstantynopola, próbującego także podbić Rodos. W świecie chrześcijańskim mówiono wtedy, że ziemia drgnęła, gdy piekło przyjmowało jego obciążoną grzechami duszę.

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Miasto Rodos

Miasto Rodos to znakomity przykład powiązania przeszłości z terażniejszością. Położone jest na wysuniętym najbardziej na północ krańcu wyspy noszącej to samo miano. To tutaj, zapewne w dzisiejszym porcie Mandraki, wznosił się słynny Kolos Rodyjski będący jednym z siedmiu cudów świata. Tutaj także w czasach średniowiecza wznosił swe budowle joannici, po których pozostało wiele zabytków w obrębie murów Starego Miasta.

HISTORIA

Historia tego miejsca sięga 408 r. p.n.e., kiedy mieszkańcy lalysos, Lindos i Kamiros założyli wspólną stolicę, która dała początek dzisiejszemu miastu Rodos. Na jej lokalizację wybrano najbardziej strategiczny punkt, umożliwiającą skuteczną obronę wyspy. Plan oparto na opracowanej przez Hipodamosa z Miletu siatce hippodamejskiej, której struktura polegała m.in. na

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

uwzględnieniu warunków naturalnych podczas budowy. Według założenia ulice miały się krzyżować pod kątem prostym, tworząc regularny układ. W 289 r. p.n.e. wzniesiono słynny posąg Heliosa, który został uznany za jeden z siedmiu cudów świata antycznego. Uległ on zniszczeniu wskutek trzęsienia ziemi w 227 r. p.n.e.

Panowanie Rzymian oraz trzęsienie ziemi doprowadziły do upadku stolicy, a wyspa została przyłączona do imperium rzymskiego. Po zwycięstwie Rzymu nad Hannibalem, w 42 r. p.n.e., po śmierci Juliusza Cezara, miasto zostało całkowicie zniszczone przez Kasjusza. Osłabiło to pozycję obronną całej wyspy. Jednocześnie narastało zagrożenie ze Wschodu.

WARTO ZOBACZYĆ

Pobyć w mieście Rodos stanowi znakomitą okazję, by pospacerować po prawie niezmiennym od wieków średnich **mieście rycerzy** (Stare Miasto w Rodos zostało wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO). Ich kwatery wraz z Pałacem Wielkich Mistrzów i kilkoma kościołami tworzyły dzielnicę **Collachium**, określaną też mianem Chastel, Castrum, Castellum czy Conventus. Była ona oddzielona murem od reszty, również obmurowanego, średniowiecznego miasta, czyli **Burg** (Burgus, Burgum, Bourg, Ville). Do dziś dominuje tu późny gotyk, który rozpoznamy po ostrych łukach otworów okiennych. Część portali jest jednak renesansowa, jak np. w domu, w którym mieszkała księżę Dżem czy **Pałac Kasztelana**.

Podstawowym budulcem jest tu brązowy miejscowy kamień, przełamany gdzieniegdzie marmurową płytą z herbem rycerskim bądź nadprożem. Domy są

zwykle piętrowe z magazynami (spichlerzami) na parterze, do których można się dostać bezpośrednio z ulicy. Pomieszczenia mieszkalne rozlokowane zaś były niegdyś na piętrze. W zależności od możliwości finansowych właścicieli, część z nich została udekorowana malowidłami, a na niektórych zawieszano gobeliny sprowadzone z kontynentu. Domostwo takie miało przeważnie też podwórze (dziedziniec). Szczególnie imponująca jest 200-metrowej długości **Odhos Ippoton**, czyli ulica Rycerzy, odrestaurowana w latach 1913–16 z szeregiem **kwater rycerskich**. Po lewej (północnej) stronie, patrząc od Pałacu Wielkich Mistrzów, znajdowały się np. siedziby skrzydła Prowansji, Francji (ta z 1509 r. jest chyba najbardziej elegancka architektonicznie) i Włoch z 1519 r., które łatwo zlokalizować dzięki oznaczeniom na fasadach. Naprzeciwko gospody Prowansji, po drugiej

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Rodos i Dodekanez

- Małownicze krajobrazy
- Ruiny antycznych budowli
- Meczety i łaźnie tureckie
- Wypoczynek na plaży

fol. na okładce: Shutterstock.com

Rodos i Dodekanez – archipelag wysp na Morzu Egejskim to rajski zakątek, tonący w gajach oliwnych i w kwiatach oleandrów. Miłośnicy mitów i zagadek zagubią się w ruinach antycznych świątyń, w weneckich twierdzeniach i zamkach joannitów. Wyobraźnię pobudzi historia Kolosa Rodyjskiego, jednego z siedmiu cudów świata starożytnego. Zarówno amatorzy wypoczynku na plaży, jak i zwolennicy aktywnego wypoczynku poczują się tu jak w niebie. Wieczorem gościny udziela przytulne knajpki, portowe tawerny i roztańczone kluby. Radość życia czerpie się tu garściami!

 travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne ułatwią zaplanowanie podróży. Przewodnik uzupełniają czytelne mapy, starannie dobrane zdjęcia i liczne ramki z ciekawostkami. Wszystko to w połączeniu z poręcznym formatem i atrakcyjną szatą graficzną sprawia, że Travelbook to najlepszy wybór dla ciekawych świata.

Nr katalogowy: 15797

 Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

 Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
 0 601 339900

 Bezdroża
Przewodniki Ludzi Ciekawych

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-246-8557-8

9 788324 685578 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA